

Pašvaldības aģentūra
RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90002099755, Dzirnau iela 60A-21, Rīga, LV-1050,
tālrunis 67105941, fakss 67105998, e pasts: rpab@riga.lv

Rīgā

12.04.2017 Nr. RPAB-17-18-nd

Uz 09.03.2017. Nr. 14/03.2017.

Atzinums detālplānojuma projektam zemes
vienībai Kalēju ielā 64/66

Izvērtējot iesniegtos detālplānojuma materiālus zemes vienībai Kalēju ielā 64/66 [turpmāk tekstā – Detālplānojums], kas izstrādāti vienlaikus ar būvprojektu viesnīcas jaunbūvei, p/a “Pilsētas arhitekta birojs” [turpmāk tekstā – Birojs] sniedz atzinumu par apbūves ietekmi uz apkārtējās pilsētvides kvalitāti, kontekstā ar Vecrīgas siluetu un panorāmu.

Zemes vienība atrodas teritorijas daļā, ko pēc pilsētas vaļņu nojaukšanas 1856. gadā attīstīja pēc pilsētas arhitekta J.D. Felsko un inženiera O.Dīces izstrādātā pilsētas plāna, veidojot ap vecpilsētu bulvāru loku.

Loka daļā 13. janvāra ielā starp Vaļņu un Alksnāja ielām apbūve netika paredzēta, nolūkā saglabāt “vietas garu”, vietzīmi Rīgas pirmsākumam –ostas vietai, pie Rīdzenes upes, paverot skatu uz vēsturisko apbūvi vaļņu iekšpusē. Laika gaitā plāns tika koriģēts un vieta daļēji aizbūvēta, veidojot gar Vecrīgu jaunu “valni” – 5 un 6 stāvu namu rindu.

Otrā Pasaules kara laikā Vecrīgas panorāma gar 13. janvāra ielu bija stipri izpostīta. Pēckara gados nopostīto vietā tika celtas jaunas ēkas. Tomēr apzinoties, ka pavērums uz vēsturisko apbūvi bagātina Vecrīgas siluetu, 1966. gadā izskatot konkursa projektus Rīgas celtniecības tresta ēkas izbūvei 13. janvāra ielā 17, tika nolemts apbūves fronti iepretī Alberta laukumam vairs neatjaunot.

Šo lēmumu respektēja:

1] Vecrīgas reģenerācijas projekts [1983.gads; autori arhitekti E. Pučiņš, A. Holcmanis, E. Burkovskis],

2].Rīgas attīstības plāns 1995. – 2005.g. [Rīgas Domes Pilsētas attīstības departaments, Arhitektūras pārvaldes Pilsētplānošanas nodaļa],

3].Rīgas vēsturiskā centra saglabāšanas un attīstības koncepcija - Vīzija 2002/2020 [Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija; 2002.gads; autori: J.Dambis, J.Lejnieks, A.Roze, S.Grišina].,

4] Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojums [Rīgas teritorijas plānojuma 2006.-2018.gadam ietvaros]. Tas noteica, ka 1] teritorija 13. Janvāra ielā starp Vecpilsētas, Rīdzenes un Kalēju ielām paredzēta skvēra ierīkošanai, saglabājot

konkrēto pilsētvides auru, labiekārtojumā risinot Rīdzenes upes marķēšanu, 2] ka tiek mainīta Vecpilsētas ielas apbūves līnija zemes vienībai Kalēju ielā 64/66, nolūkā palielinot skatu leņķi, lai paplašinātu iespēju vecpilsētas panorāmā iekļaut frontālu skatu uz vēsturisko pilsētvidi.

Nenovērtējot Vecrīgas silueta nozīmīgumu, Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas grozījumi [apstiprināti ar Rīgas domes 18.06.2013. lēmumu Nr. 6331] likvidēja skvēra funkciju, paredzot tā teritorijas apbūves iespējas. Šī ir būtiska korekcija plānojuma uzstādījumos neapbūvējamo teritoriju transformējot apbūvei, tādējādi gan degradējot Vecrīgas siluetu un panorāmu, gan kopumā pasliktinot vides kvalitāti [ekoloģisko situāciju] Vecpilsētā. Šajā aspektā Detālplānojumam pievienotās vizualizācijas ir maldinošas – neparādot, ka blakusesošā skvēra vietā būs apbūve.

Par šīs transformācijas sekām bažas izteikusi arī Kultūras ministre Dace Melbārde [30.09.2014. Informatīvais ziņojums par riska faktoriem un prioritāriem pasākumiem Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas saglabāšanā].

Vecpilsētas ielas [starp Kalēju un 13. janvāra ielu] apbūves līniju nepieciešams saglabāt – kā nelielu, bet tomēr iespēju iegūt plašāku ieskatu vecpilsētas vēsturiskajā vidē – iekļaut panorāmā frontālu skatu uz Kalēju ielas vēsturisko apbūvi un saglabāt tur esošos koku stādījumus, līdz ar to Vecrīgas panorāmu nenoliedzami bagātinot skatu punktus no 13. Janvāra ielas.

Izstrādātais Detālplānojums paredz Vecpilsētas ielas apbūves līniju grozīt, nerespektējot iepriekšējos plānošanas dokumentus, likvidējot apstādījumus un izslēdzot pēdējo iespēju bagātināt Vecrīgas panorāmu no 13. janvāra ielas un dzelzceļa līnijas. Šāds risinājums degradē Vecrīgas panorāmas un silueta kvalitāti – vienu no būtiskām Vecrīgas vērtībām, kas turklāt atrodas UNESCO aizsardzībā.

Nemot vērā iepriekšminēto, Birojs nevar konceptuāli akceptēt šādus Detālplānojuma risinājumus attiecībā uz Vecpilsētas ielas apbūves līnijas korekciju, nosakot to pa ielas sarkano līniju, līdz ar to turpinot iznīcināt iespēju vērot no 13. janvāra ielas un dzelzceļa līnijas dažādā attālumā esošo vēsturisko apbūvi, tās robaino siluetu, kas kopā ar Reformātu un Pētera baznīcas smailēm veido vienu no iespaidīgākajām Vecrīgas ainavām, kas sevišķi labi skatāma no garāmbraucošo vilcienu logiem, kad nepārtraukti mainās dažādo ainavas elementu savstarpējās telpiskās attiecības.

Direktors

G. Princis

Bula 67105939